



Postadres Postbus 30132, 2500 GC Den Haag

de Algemeen Directeuren van de penitentiaire
inrichtingen
de Directeuren van de inrichtingen voor verpleging van
ter beschikking gestelden en het Pieter Baan Centrum
de Directeuren van de justitiële jeuginrichtingen

Bezoekadres
Terminal Noord
Schedeldoekshaven 131
2511 EM Den Haag
Telefoon (070) 3 70 26
01/25 70
Fax (070) 3 70 29 79

Onderdeel	afdeling Juridische Zaken
Contactpersoon	mr. J.A.M. de Jong
Doorkiesnummer(s)	(070) 370 25 22
Datum	28 juni 2002
Kenmerk	5172795/02/DJI
Code	07.2
Aard	bekendmaking van beleid
Juridische achtergrond	Wet politieregisters
Geldig van/tot	1 juli 2002 tot 1 juli 2006
Bijlage(n)	1
Onderwerp	Gedetineerden Recherche Informatie Punt (GRIP)

1. Inleiding

In mijn circulaire van 20 juli 1994, kenmerk 44716/94/DJI, informeerde ik u over het Gedetineerden Recherche Informatie Punt (GRIP) bij de toenmalige Centrale Recherche Informatiedienst (CRI) van het Korps landelijke politiediensten (KLPD).

Het GRIP is opgericht in opdracht van de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI) en het kerndepartement van het ministerie van Justitie en valt onder het rechtstreeks gezag van het Landelijk Parket van het Openbaar Ministerie (OM). Het GRIP is destijds opgezet als experiment met als doel de samenwerking tussen de politie en de toenmalige Directie D&J te verbeteren door informatieuitwisseling te kanaliseren. Een optimale samenwerking werd als noodzakelijk gezien bij het streven naar een systematisch en consequent beveiligingsbeleid voor vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden.

In de afgelopen jaren is de taakstelling van het GRIP uitgebreid. Betrof het in eerste instantie allerlei aspecten samenhangend met de orde en veiligheid in de justitiële inrichtingen, thans wordt het meldpunt ook betrokken bij de voorkoming en opsporing van strafbare feiten. Voorts vervult het GRIP een rol in het integriteitsbeleid van de DJI.

Doelstelling en doelgroepen van het politieregister GRIP zijn thans neergelegd in het Privacyreglement politieregister GRIP. Daarnaast staan in de toelichting op het privacyreglement de taakstelling en werkwijze van het GRIP, alsmede de rol van de Officier van Justitie van het Landelijk Parket (OvJ-LP) beschreven. Het Privacyreglement politieregister GRIP maakt daarom als

bijlage onderdeel uit van de onderhavige circulaire. In deze circulaire wordt het beleid inzake de samenwerking tussen het GRIP en de onder de DJI ressorterende inrichtingen neergelegd. In het bijzonder wordt uw aandacht gevraagd voor de rol van OvJ-LP en voor de werkwijze bij de inschakeling van het meldpunt (communicatie, informatiestromen, condities, adviezen, monitoring, registratie, etc.).

2. Algemene doelstelling GRIP

Het doel van het GRIP is het optimaliseren van de samenwerking tussen het OM, de politie en de DJI door het verbeteren en kanaliseren van de informatie-uitwisseling in het kader van de handhaving van orde en veiligheid in de (onder de DJI ressorterende) inrichtingen, waaronder het tegengaan van gevaar voor vlucht, en het bevorderen van de voorkoming of opsporing van strafbare feiten. Voorts heeft het GRIP tot doelstelling om binnen haar taakstelling het integriteitsbeleid van de DJI te ondersteunen.

De twee hierboven genoemde aspecten, te weten handhaving van de orde en de veiligheid binnen de inrichtingen en voorkoming en opsporing van strafbare feiten, vormen in onderlinge samenhang de kern van het samenwerkingsverband.

Het GRIP zal voor de politie, het OM, de DJI en de daaronder ressorterende inrichtingen en diensten taken verrichten als het coördineren van (criminele) inrichtingen, het samenstellen van risico-analyses en het op basis daarvan uitbrengen van adviezen en het monitoren van bepaalde gedetineerden¹. Een advies aan de directie van de inrichting kan bijvoorbeeld inhouden dat (vrijheidsbeperkende) maatregelen worden getroffen ten aanzien van één of meerdere personen. Het is aan de directie van de inrichting hoe zij met de door het GRIP uitgebrachte adviezen omgaat. In de dagelijkse praktijk zullen de beschreven taken vaak een onderling verband vertonen: gevoelige informatie, die tijdens het monitoren manifest wordt, kan leiden tot een risico-analyse gevolgd door een advies om beperkende maatregelen op te leggen. De risico-analyse kan aanleiding zijn tot monitoring. Hierin schuilt ook de waarde van de monitorfunctie van het GRIP. Het meldpunt zal, naarmate de systematische uitwerking van de taken vordert, steeds meer inzicht verwerven in de achtergrond van de doelgroep van de vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden en de (criminele) activiteiten die door deze gedetineerden of binnen het milieu waarmee zij in relatie staan, worden ontplooid. Dit inzicht kan bevorderen dat tijdig passende maatregelen kunnen worden getroffen. Daarnaast kan de bij het GRIP beschikbare informatie een bijdrage leveren aan de opsporing van (eventueel) voortvluchtigen.

Voor de inrichtingen is van essentieel belang dat het raadplegen van het GRIP, het indienen van verzoeken bij het GRIP en de taakvervulling door het GRIP een bijdrage kunnen leveren aan de orde en veiligheid binnen de inrichtingen.

¹ Waar in deze circulaire van ingeslotenen wordt gesproken, worden daarmee steeds ook tbs-gestelden dan wel anderszins verpleegden en jeugdigen bedoeld.

3. Taak en werkwijze van het GRIP

3.1. Het coördineren van (criminele) inlichtingen

3.1.1. Werkwijze

Algemeen

Inlichtingen over (beraamde) detentieverstorende activiteiten (zoals ontvluchting, omkoping, opstand, gijzeling en liquidatie), dan wel over (andere) criminele activiteiten, komen doorgaans aan de oppervlakte vanuit bronnen in de vrije samenleving of vanuit bronnen in de directe omgeving van de betreffende gedetineerde (medegedetineerden en/of personeel van de inrichting). Dergelijke inlichtingen komen ook aan de oppervlakte door middel van het uitoefenen van controlebevoegdheden door de directeur van de inrichting.

Verstrekken van inlichtingen aan het GRIP

Na het bekend worden van (criminele) inlichtingen binnen de inrichting zijn diverse zaken van belang. Ik benoem de volgende:

- de inschatting van de intrinsieke waarde van een tip (betrouwbaarheid van de informant): is de geleverde informatie actueel, betrouwbaar en concreet;
- het na overleg met het GRIP adequaat kunnen treffen van maatregelen teneinde te voorkomen dat mogelijke detentieverstorende activiteiten, ook daadwerkelijk gestalte krijgen;
- het voorkomen dat de gedetineerde of derden op wie de tip betrekking heeft, een verband gaat leggen naar de informant waardoor de veiligheid van de informant in het geding is. Het GRIP kan hierbij behulpzaam zijn;
- de wijze waarop de tip wordt vertaald in zo nodig door het GRIP afgeschermd informatie ter ondersteuning van veiligheidsverhogende maatregelen in het kader van de detentie, tegen welke maatregelen de gedetineerde beroep of beklag kan instellen;
- de diepgang van aan de inrichting te verstrekken informatie naar aanleiding van de ontvangen inlichting: het "need to know"-principe als sturend element voor de inrichting voor het kunnen treffen van adequate maatregelen;
- de te volgen communicatielijnen en de discipline die daarbij moet worden gehanteerd als waarborg voor een gedegen informatievoorziening;
- het bewaken van de actualiteit van inlichtingen: voorkomen dient te worden dat gedetineerden onnodig lang aan beperkende maatregelen blijven onderworpen.

Het meldpunt GRIP is het **aangewezen** coördinatiepunt waar **in alle gevallen**, ook bij een al dan niet geslaagde ontsnapping, inlichtingen moeten worden aangeleverd en worden onderzocht. Een strakke communicatiediscipline is een strikte voorwaarde voor het adequaat functioneren van het meldpunt GRIP. Bij de omschrijving van het monitoren wordt nader ingegaan op het verstrekken van inlichtingen aan het GRIP.

Ontvangen van inlichtingen van het GRIP

Rapport risico-analyse

De door de directeur aan het GRIP verstrekte inlichtingen worden door het GRIP opgeslagen, bewerkt, veredeld en geanalyseerd. Na onderzoek rapporteert het GRIP indien nodig zijn bevindingen aan de directeur in de vorm van een rapport risico-analyse waarbij de herkomst van de informatie wordt aangegeven en waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de bescherming van de bron afgezet tegen de veiligheid van de inrichting en het personeel. Het rapport risico-analyse komt tot stand onder verantwoordelijkheid van de OvJ-LP en is in voorkomende gevallen tevens voorzien van een advies. Het dient te worden gevoegd in het PEN-dossier van de betreffende gedetineerde(n) en kan worden gebruikt in eventuele beklagen en beroepsprocedures.

Ambtsbericht

Voor een goed begrip van de betekenis van het ambtsbericht is het onderscheid tussen een tweetal vormen van informatie van belang.

In de eerste plaats is er de zogenaamde **harde informatie**. Harde informatie wordt in beginsel onverkort aan de directeur van de inrichting meegedeeld in de vorm van een rapport risico-analyse.

Ten tweede is er de zogenaamde **zachte informatie**, afkomstig van de Criminele Inlichtingen Eenheden (CIE) van de politie. In dat geval zullen betrouwbaarheid van de bron en van de informatie zijn aangeduid volgens de bij de CIE gebruikelijke werkwijzen. Hoewel begrijpelijkerwijze in dergelijke gevallen meestal de bron van de informatie zal moeten worden afgeschermd en vaak ook (om diezelfde reden) de precieze inhoud van de informatie geheel of gedeeltelijk zal moeten worden achtergehouden, zal - ten einde in beklag of beroep een toetsing van de redelijkheid en billijkheid van een door de directeur (mede) op grond van de informatie genomen beslissing mogelijk te maken - toch zoveel en gedetailleerd als onder de omstandigheden mogelijk is, de inhoud van de informatie en de aard van de bron moeten worden aangeduid. Met betrekking tot dergelijke zachte informatie zal, in samenhang met overige ter beschikking staande gegevens, door het GRIP een risico-analyse worden opgesteld, die aan de OvJ-LP belast met GRIP-zaken, wordt toegezonden. Deze zal, mede aan de hand van de risico-analyse, de CIE-informatie toetsen op de criteria actualiteit, concreetheid en voor zover mogelijk volledigheid. Indien twijfel dan wel onduidelijkheid bestaat met betrekking tot rechtmatigheid van de informatieverkrijging, zal hij zich van die rechtmatigheid vergewissen. De OvJ-LP toetst indien mogelijk de betrouwbaarheid van de informatie en van de bron. Bij zijn overweging betreft hij de door de aanleverende CIE daaraan toegekende codering. De OvJ-LP zal vervolgens de directeur van de inrichting door middel van een schriftelijk en gedagtekend ambtsbericht doen weten dat er sprake is van een concreet (en verhoogd) veiligheidsrisico en van de redenen daarvan, waarbij een advies kan worden gegeven tot het treffen van bepaalde maatregelen.

Advies op basis van de risico-analyse

Nadat door het GRIP een risico-analyse is vervaardigd, kan een advies worden gegeven, betrekking hebbend op het treffen van beperkende maatregelen, het handhaven, uitbreiden of opheffen van reeds getroffen maatregelen, dan wel het overplaatsen van een gedetineerde. Ook kan het advies betrekking hebben op het verblijf van de gedetineerde buiten de inrichting. Adviezen op basis van de risico-analyse zullen steeds zoveel mogelijk schriftelijk worden gegeven. Eveneens kan - indien noodzakelijk met het oog op het nemen van maatregelen - spoedshalve het schriftelijk advies worden voorafgegaan door een telefonisch advies.

Op basis van de risico-analyse kan een advies worden opgemaakt ten behoeve van onder meer de volgende DJI-functionarissen/organen:

- a. de directeur van de inrichting met het oog op het nemen van de door hem noodzakelijk geachte maatregelen;
- b. de directeur van een inrichting met het oog op het toepassen van zijn controlebevoegdheden;
- c. de directeur van een inrichting met het oog op het weigeren van het contact door een gedetineerde met de buitenwereld (contact-controle);
- d. de plaatsingsadviescommissie met het oog op het nemen van een beslissing tot (verlenging van de) plaatsing in de Extra Beveiligde Inrichting;
- e. de Bureaus Selectiefunctarissen met het oog op het samenstellen c.q. aanpassen van het risicoprofiel om te komen tot een juiste plaatsing in c.q. overplaatsing naar de meest geschikte inrichting;
- f. de afdeling Individuele Jeugdzaken JJI om te komen tot een juiste plaatsing in c.q. overplaatsing van de jeugdige naar de meest geschikte inrichting;
- g. de afdeling Individuele Zaken TBS om te komen tot een juiste plaatsing in c.q. overplaatsing van de TBS-gestelde of anderszins verpleegde naar de meest geschikte inrichting;
- h. de aanvrager van een transport van een gedetineerde en overige bij het transport betrokken dienstonderdelen met het oog op het bepalen welke vorm van transport of maatregelen noodzakelijk zijn bij het vervoer
- i. de afdelingen Individuele Zaken van de DJI met het oog op het bepalen of betrokken gedetineerde geplaatst dient te worden op de Lijst 1 (extreem vlucht- en beheersgevaarlijk) of Lijst 2 (vlucht- en beheersgevaarlijk).

3.2. Monitoren van gedetineerden

Onder het monitoren van gedetineerden wordt verstaan het uitoefenen van specifiek toezicht op het doen en laten van bepaalde gedetineerden. Dit toezicht vindt zijn wettelijke grondslag in de Beginselenwetten. Daaronder valt derhalve ook de controle van de contacten (bijvoorbeeld telefonisch, per brief of via bezoek) die door de gedetineerden intern en met de buitenwereld worden onderhouden, alsmede het kennisnemen van de inhoudelijk uitgewisselde informatie met deze contacten (de zgn. contactcontrole).

3.2.1 Doelstelling en doelgroep

Opzet van het monitoren is om, vanuit de optiek van een adequaat beveiligingsbeleid, systematisch zicht te krijgen op het doen en laten van de vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden en hun relaties om zonedig passende maatregelen te kunnen treffen. De tot nu toe opgedane ervaringen met het stelselmatig screenen van telefoon- en bezoekcontacten (de zgn. contactcontrole) hebben duidelijk gemaakt, dat het nuttig effect van deze doelstelling rechtstreeks samenhangt met het niveau van de regiebsbeperkende maatregelen die van toepassing zijn op de betreffende gedetineerde. Deze maatregelen kunnen regiebsgebonden zijn, dan wel op individuele basis worden toegepast. Dit betekent dat in deze circulaire geen sluitende richtlijnen kunnen worden gegeven voor de afspraken die moeten gelden in geval van monitoring. Volstaan zal dan ook worden met het aangeven van de gewenste uitgangspunten.

3.2.2 Werkwijze

Monitoring vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de directeur van de inrichting. Het initiatief tot monitoring kan uitgaan van de inrichting, maar doorgaans komt monitoring tot stand op verzoek van het GRIP. Een en ander sluit echter niet uit dat andere instanties (bijvoorbeeld de politie of het OM) aandringen op monitoring. In een dergelijke situatie zal de betrokken directeur steeds door het GRIP worden benaderd met het verzoek om medewerking te verlenen. Indien door andere instanties dan het GRIP om medewerking wordt gevraagd, dient steeds een doorverwijzing naar het meldpunt GRIP plaats te vinden.

De bevoegdheden die aan de directeur toekomen op grond van de Beginselenwetten², worden uitgeoefend ten behoeve van reguliere controle, maar vormen tevens de wettelijke grondslag van monitoring. In dat verband zal in voorkomende gevallen de daaruit verkregen informatie voor nader onderzoek aan het GRIP ter beschikking wordt gesteld.

Correspondentie en telefoongesprekken

De controle op de inhoud van correspondentie en gevoerde telefoongesprekken tussen gedetineerden en hun relaties valt primair onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de inrichting. Indien de controle echter leidt tot aanwijzingen of vermoedens dat deze vormen van communicatie een bedreiging vormen voor de orde of de veiligheid in de inrichting of wel wijzen in de richting van criminele activiteiten, is het raadzaam het meldpunt GRIP direct te betrekken bij het verdere onderzoek. Een dergelijk onderzoek kan uiteraard leiden tot adviezen van het meldpunt in

² Penitentiaire beginselenwet, Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden en Beginselenwet justitiële jeugdinrichtingen, met het oog op de in die wetten genoemde belangen (onder andere de handhaving van de orde of de veiligheid in de inrichting, de bescherming van slachtoffers van of anderszins betrokkenen bij door betrokkene gepleegde misdrijven en de voorkoming of opsporing van strafbare feiten).

de zin van beveiligingsverhogende maatregelen en controle van bezoekers, telefonische contacten en correspondentie.

Contactcontrole

De contactcontrole door het GRIP is primair gericht op het nagaan en als juist vaststellen van de identiteit van de opgevoerde contacten (een onjuiste opgave leidt tot een advies tot afwijzing van het contact). Daarna wordt onderzocht of deze personen criminele antecedenten of contacten hebben, die het ongewenst of onaanvaardbaar maken dat zij via bezoek, per brief of via de telefoon in contact komen met de gedetineerde. De controles zullen steeds leiden tot adviezen van het GRIP om de contacten wel of niet toe te staan, waarbij het beveiligingsrisico dat de gedetineerde vormt maar ook de dreiging (met name ten opzichte van het personeel) die van een bezoeker uitgaat, steeds het medebepalende referentiekader vormen.

Het is uiteindelijk aan de directeur van de inrichting om te bepalen of hij het advies volgt. Er kunnen zich bijvoorbeeld situaties voordoen waarbij ondanks een negatief advies, toch bezoek wordt toegestaan omdat de contactpersoon een familielid is met wie de gedetineerde een nauwe relatie heeft of wanneer de contactpersoon één van de weinige relaties is die de gedetineerde heeft. De directeur kan dan besluiten het bezoek toch toe te staan, omdat hij in staat is de nodige veiligheidsmaatregelen te treffen. Ook kan het voorkomen dat een directeur een bezoeker weigert, terwijl de contactcontrole niet heeft geleid tot een advies van het GRIP om die bezoeker te weigeren. Te denken valt hierbij aan vermoedens binnen de inrichting dat het bezoek toch een onaanvaardbaar risico met zich brengt.

Voor het welslagen van een contactcontrole is gebaat bij een nauwkeurige registratie van bezoekers. Voorstelbaar is bijvoorbeeld dat het GRIP bij gebreke van een nauwkeurige registratie de betreffende persoon niet eens kan identificeren, zodat van controle niet eens sprake kan zijn.

4. Operationeel overleg meldpunt GRIP/afdelingen individuele beslissingen.

Bij de onderzoeken die het meldpunt GRIP in het kader van haar taakstellingen uitvoert en de adviezen die naar aanleiding van deze onderzoeken worden uitgebracht, wordt het meldpunt ondersteund door de afdelingen Individuele Zaken van de sectoren Gevangeniswezen, Justitiële Jeugdinrichtingen en TBS. Tussen het meldpunt en deze afdelingen is sprake van een intensief operationeel overleg.

Genoemde afdelingen leveren een bijdrage aan het verzamelen van informatie over gegevens met betrekking tot de huidige detentie, eerdere detenties, relevante incidenten uit het systeem meldingen bijzonder voorval, onderlinge contacten tussen gedetineerden etc.. Tevens biedt de positie van genoemde afdelingen binnen de DJI, de waarborg van een adequate en snelle informatievoorziening aan de selectiefunctionarissen en de door hen voorgezeten selectie-(advies)commissies.

Het operationele overleg heeft tevens als doelstelling het voortdurend actualiseren van de lijst van vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden (VGG-lijst). De VGG-lijst (lijst I vermeldend de extreem vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden en lijst II vermeldend de vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden) wordt maandelijks ter informatie toegezonden aan onder meer de justitiële inrichtingen. De hechte samenwerking tussen het meldpunt GRIP en de afdelingen Individuele Zaken voorziet hierdoor in de behoefte aan een snelle signalering van deze categorie gedetineerden. Voorts zal de voortdurende toetsing van de actualiteit van de VGG-lijst kunnen bevorderen, dat gedetineerden weer snel van de lijst kunnen worden afgevoerd op het moment dat het risico dat de aanleiding vormde tot hun opname op de lijst, beduidend is afgenomen.

Hierdoor kan worden voorkomen dat gedetineerden onnodig lang aan (beperkende) maatregelen blijven onderworpen.

5. Begeleidingscommissie

Er is een begeleidingscommissie ingesteld met als doel de onderlinge samenwerking tussen de betrokken instanties verder te stroomlijnen, eventuele knelpunten uit het operationele overleg op te lossen en de werkzaamheden van het meldpunt te evalueren.

In deze commissie hebben vertegenwoordigers van de volgende instanties zitting:

- het Landelijk Parket van het Openbaar Ministerie;
- Ministerie van Justitie; de DJI;
- Meldpunt GRIP;
- Ministerie van Justitie; Directoraat-Generaal Rechtshandhaving

6. Bereikbaarheid meldpunt GRIP en de DJI

Tijdens kantooruren is het meldpunt GRIP te bereiken via het centrale telefoonnummer (079) 345 99 11. Buiten kantooruren kan contact worden opgeroepen met de afdeling SIRENE van de Dienst Nationale Recherche Informatie van het Korps landelijke politiediensten., telefoonnummer (079) 345 98 88. Faxberichten kunnen worden verzonden aan faxnummer (079) 345 87 50

Binnen de DJI is als dagelijks aanspreekpunt voor het operationele meldpunt GRIP aangewezen de heer R.E. de Vries, telefoonnummer (070) 370 25 74 en faxnummer (070) 370 2907.

Wanneer u, vanuit het oogpunt van een éénduidige en soepele communicatie, het wenselijk acht dat binnen uw inrichting één of meerdere functionarissen worden aangewezen als aanspreekpunt voor het meldpunt GRIP en de afdelingen Individuele Zaken van de sectoren Gevangeniswezen, Justitiële Jeugdinstellingen en TBS, kunt u dit schriftelijk berichten aan het meldpunt en de genoemde afdelingen. Een dergelijke aanwijzing kan mede van belang zijn in gevallen van onderlinge uitwisseling van berichtgeving (telefonisch of via de fax) met een vertrouwelijk karakter.

Namen van contactpersonen die reeds op basis van de thans vervallen circulaire werden doorgegeven, behoeven niet opnieuw als zodanig te worden gemeld.

7. Vervallen circulaires

De circulaire van 20 juli 1994, kenmerk 44716/94/DJI, betreffende het meldpunt CRI, alsmede de daarop betrekking hebbende circulaires tot verlenging van de geldigheidsduur (circulaire van 22 juli 1998, kenmerk 707762/98/DJI, circulaire van 19 juli 1999, kenmerk 779510/99/DJI en de circulaire van 28 juni 2001, kenmerk DDS 5106747) komen te vervallen.

De Hoofddirecteur van de Dienst Justitiële Inrichtingen,

P.F.M. Jägers

Privacyreglement politieregister GRIP.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, korpsbeheerder van het Korps landelijke politiediensten,

gelet op het bepaalde in artikel 9, eerste en tweede lid, en artikel 10 van de Wet politieregisters;

handelend na overleg met het bevoegd gezag;

gezien het advies van het College bescherming persoonsgegevens ingevolge artikel 5, derde lid en artikel 21, derde lid, van de Wet politieregisters;

besluit vast te stellen het privacyreglement voor het politieregister GRIP dat wordt gevoerd bij de Dienst Nationale Recherche Informatie van het Korps landelijke politiediensten.

Artikel 1 Begripsbepalingen.

- a. de WPolr: de Wet politieregisters;
- b. het BPolr: het Besluit politieregisters;
- c. het KLPD: het Korps landelijke politiediensten;
- d. de Dienst NRI: de Dienst Nationale Recherche Informatie van het Korps landelijke politiediensten;
- e. beheerder: De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, korpsbeheerder van het Korps landelijke politiediensten;
- f. registerbeheerder: de korpschef van Korps landelijke politiediensten;
- g. functioneel registerbeheerder: het Hoofd van de Dienst NRI;
- h. GRIP: het Gedetineerden Recherche Informatie Punt bij de Dienst NRI;
- i. gedetineerde: een persoon die is ingesloten in een onder de Dienst Justitiële Inrichtingen ressorterende inrichting;
- j. contactpersoon: iedere persoon met wie de gedetineerde in contact kan komen, in contact is of is geweest en van wie controle-onderzoek naar zijn/haar gegevens en achtergrond noodzakelijk kan zijn in verband met de doelstelling van het GRIP;
- k. gegeven: een gegeven dat herleidbaar is tot een individuele natuurlijke persoon;
- l. verstrekken van gegevens uit het register: het bekend maken of ter beschikking stellen van gegevens, voor zover zulks geheel of grotendeels steunt op gegevens die in het register zijn opgenomen, of die door verwerking daarvan, al dan niet in verband met andere gegevens, zijn verkregen;
- m. gegevensbeheer: de verantwoordelijkheid voor de juistheid en de rechtmatigheid van de ingevoerde gegevens, alsmede voor het bewaren, verwijderen en verstrekken van gegevens;
- n. het register: het politieregister GRIP;
- o. criminele antecedenten: hetgeen daaronder verstaan wordt in artikel 2 van het Besluit politieregisters.

Artikel 2 Doel

- i. Het register heeft tot doel de informatievoorziening in het kader van de uitvoering van artikel 2 van de Politiewet 1993 binnen het KLPD mogelijk te maken met het oog op:
 - a. de voorkoming en opsporing van strafbare feiten door of met betrekking tot gedetineerden;

- b. de handhaving van orde en veiligheid in de justitiële inrichtingen.
2. Met het oog op de in het eerste lid genoemde doelstelling houdt het GRIP zich met name bezig met
 - a. het coördineren van (criminele) inlichtingen;
 - b. het samenstellen van risico-analyses;
 - c. het op basis van risico-analyses uitbrengen van adviezen;
 - d. het monitoren van gedetineerden.
3. Gegevens uit het register kunnen worden gebruikt ten behoeve van interne bedrijfsstatistiek, interne bedrijfsvoering en de ontwikkeling van beleid met betrekking tot de uitvoering van de politietaak.

Artikel 3 Werking

1. Het register wordt deels geautomatiseerd en deels handmatig gevoerd.
2. Het register is ondergebracht bij het GRIP.

Artikel 4 Toezicht

De Landelijk Officier van Justitie is belast met een algemene toezichthoudende taak ten aanzien van het GRIP en het daar gevoerde register.

Artikel 5 Beheer

1. De functioneel registerbeheerder is, onder verantwoordelijkheid van de beheerder en de registerbeheerder, belast met de zeggenschap over het register. Hij draagt zorg voor de naleving van de WPolr, het BPolr en het reglement. Hij treft daartoe onder meer voorzieningen van technische en organisatorische aard ter beveiliging van het register tegen verlies of aantasting van gegevens en tegen onbevoegde kennisneming, wijziging of verstrekking daarvan. Tevens treft hij maatregelen ter bevordering van de juistheid en volledigheid van de in het register opgenomen gegevens.
2. De functioneel registerbeheerder wijst het hoofd van het GRIP aan als zijnde belast met de dagelijkse leiding over het gegevensbeheer.
3. De functioneel registerbeheerder wijst bij besluit functionarissen aan die belast zijn met de opname van een aanduiding omtrent de betrouwbaarheid betreffende de in artikel 7 bedoelde gevoelige gegevens.

Artikel 6 Inhoud van het register: categorieën van personen

In het register worden gegevens opgenomen betreffende de volgende categorieën van personen:

- a. gedetineerden;
- b. contactpersonen;
- c. bronnen van tips;
- d. behandelend functionarissen en opsporingsfunctionarissen.

Artikel 7 Inhoud van het register: soorten van gegevens

1. Omtrent de in artikel 6, onder a, genoemde categorie van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:
 - a. volledige personalia;
 - b. adresgegevens en postcode;

- c. geboortegegevens;
 - d. signalement, alsmede een fotografische afbeelding;
 - e. gebruikte identiteits- of legitimatiebewijzen;
 - f. registratienummer(s);
 - g. plaats van detentie en detentiehistorie;
 - h. evt. opname op de wachtlijst voor een plaatsing;
 - i. reden van detentie;
 - j. adviezen over regimebepenkende maatregelen en de genomen maatregelen;
 - k. adviezen ten behoeve van risicoprofilering en de resultaten daarvan;
 - l. aanvragen en resultaten van telefoon- en bezoekcontacten;
 - m. inhoud van door de gedetineerde gevoerde correspondentie;
 - n. beeld- en/of geluidsopnamen of verwijzing daarnaar;
 - o. criminele antecedenten en achtergrondinformatie over het milieu waarmee hij in relatie staat;
 - p. tips of verkregen politie-informatie en de beoordeling daarvan;
 - q. gegevens uit dan wel verwijzing naar andere politieregisters of persoonsregistraties voor zover noodzakelijk voor de taakuitoefening;
 - r. gegevens m.b.t. een ingesteld beklag of beroep tegen een maatregel;
 - s. weergave van een afgelegde verklaring;
 - t. gegevens uit het penitentiair dossier;
 - u. overige, voor het doel van het register relevante gegevens.
2. Omtrent de in artikel 6, onder b, genoemde categorie van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:
- a. volledige personalia;
 - b. adresgegevens en postcode;
 - c. geboortegegevens;
 - d. signalement alsmede een fotografische afbeelding;
 - e. gebruikte identiteits- of legitimatiebewijzen;
 - f. relatie van de contactpersoon tot de gedetineerde;
 - g. gegevens m.b.t. het verzoek om contact en de vraag om contactcontrole;
 - h. adviezen omtrent het contact;
 - i. beslissingen omtrent het contact;
 - j. aard en frequentie van het contact;
 - k. beeld- en/of geluidsopnamen van het plaatsgevonden contact of verwijzing daarnaar;
 - l. inhoud van met de gedetineerde gevoerde correspondentie;
 - m. door de contactpersoon gebruikt communicatie- of vervoermiddel;
 - n. (verwijzing naar) criminele antecedenten, milieuachtergrond of detentiehistorie;
 - o. tips of verkregen politie-informatie en de beoordeling daarvan;
 - p. gegevens uit dan wel verwijzing naar andere politieregisters of persoonsregistraties voor zover noodzakelijk voor de taakuitoefening;
 - q. weergave van een afgelegde verklaring;
 - r. overige, voor het doel van het register, relevante gegevens.
3. Omtrent de in artikel 6, onder c, genoemde categorieën van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:
- a. volledige personalia;
 - b. adresgegevens en postcode;
 - c. geboortegegevens;

- d. relatie tot de gedetineerde of diens contactpersoon;
 - e. tips en de beoordeling daarvan;
 - f. weergave van een afgelegde verklaring;
 - g. criminele antecedenten en achtergrondinformatie over het milieu waarmee hij in relatie staat;
 - h. gegevens uit dan wel verwijzing naar andere politieregisters of persoonsregistraties voor zover noodzakelijk voor de taakuitoefening;
 - i. overige, voor het doel van het register, relevante gegevens.
4. Omtrent de in artikel 6, onder d, genoemde categorie van personen worden ten hoogste de volgende soorten van gegevens opgenomen:
- a. volledige personalia;
 - b. dienstnummer, organisatie-aanduiding, rang, functie;
 - c. ondernomen verrichtingen.

Artikel 8 Inhoud van het register; gevoelige gegevens

1. In aanvulling op de in artikel 7, eerste lid, genoemde gegevens worden omtrent de in artikel 6, onder a, b en c, genoemde categorie van personen gegevens opgenomen betreffende hun ras voor zover dit onvermijdelijk is met het oog op hun identificatie.
2. In aanvulling op de in artikel 7, eerste lid, genoemde gegevens worden omtrent de in artikel 6, onder a, genoemde categorie van personen gegevens opgenomen betreffende hun godsdienst of levensovertuiging, politieke gezindheid, seksualiteit en intiem levensgedrag alsmede betreffende hun medische en psychologische kenmerken voor zover dit onvermijdelijk is voor de juiste beoordeling van een strafbaar feit en zulk een gegeven het slachtoffer of de dader van dat feit betreft, dan wel onvermijdelijk is met het oog op hun bejegening en verzorging.
3. In aanvulling op de in artikel 7, eerste lid, genoemde gegevens worden omtrent de in artikel 6, onder b en c, genoemde categorie van personen gegevens opgenomen betreffende hun godsdienst of levensovertuiging, politieke gezindheid, seksualiteit en intiem levensgedrag alsmede betreffende hun medische en psychologische kenmerken voor zover dit onvermijdelijk is voor de juiste beoordeling van een strafbaar feit en zulk een gegeven het slachtoffer of de dader van dat feit betreft.

Artikel 9 Verwijdering en vernietiging van gegevens

1. De gegevens worden uit het register verwijderd wanneer deze niet meer noodzakelijk zijn voor het doel van het register, en terstond vernietigd.
2. De gegevens met betrekking tot onverdachte personen in de zin van artikel 5a van de Wet politieregisters, worden verwijderd uiterlijk vier maanden na opname.
3. De gegevens worden in ieder geval uit het register verwijderd na ommekomst van de termijn waarvoor aan de gedetineerde een straf of maatregel is opgelegd.
4. Indien noodzakelijk voor het doel van het register kan de functioneel registerbeheerder bij besluit afwijken van het bepaalde in het tweede lid.

Artikel 10 Verstrekking van gegevens

Verstrekking van gegevens vindt plaats in overeenstemming met de WPoir en het BPoir.

Artikel 11 Rechtstreekse toegang

Rechtstreekse toegang tot het register, dan wel onderdelen daarvan, hebben personen die daartoe overeenkomstig de WPolr en het BPolr door de functioneel registerbeheerder zijn geautoriseerd. De autorisatie geeft aan voor welk doel de rechtstreekse toegang wordt verleend. Op verzoek wordt inzage gegeven in de autorisaties.

Artikel 12 Protocol

1. Van iedere verstrekking die rechtstreeks langs geautomatiseerde weg geschiedt, wordt overeenkomstig de WPolr en het BPolr aantekening gehouden.
2. Van iedere verstrekking die niet rechtstreeks langs geautomatiseerde weg geschiedt, wordt overeenkomstig de WPolr en het BPolr aantekening gehouden, tenzij overeenkomstig het doel wordt verstrekt aan vaste gebruikers.
3. Vaste gebruikers zijn: personen die geautoriseerd zijn tot rechtstreekse toegang.

Artikel 13 Rechten van de geregistreerde; kennisneming

1. Een geregistreerde kan de functioneel registerbeheerder ingevolge artikel 20 van de WPolr verzoeken hem mede te delen:
 - a. of hij in het register voorkomt;
 - b. welke gegevens over hem in het register zijn opgenomen;
 - c. van wie of van welke instanties de in het register over hem opgenomen gegevens zijn verkregen;
 - d. aan wie of aan welke instanties gegevens over hem zijn verstrekt.
2. Een verzoek tot kennisneming dient schriftelijk gericht te worden aan de functioneel registerbeheerder, t.a.v. de privacyfunctionaris (Postbus 3016, 2700 KX Zoetermeer). Het verzoek is ontvankelijk na ontvangst van de betaling van 4,50 (viereenhalf Euro) op bankrekening nr. 1923.25.523 ten name van KLPD 404 CRI onder vermelding van 'privacyverzoek'.
3. Een verzoek tot kennisneming wordt ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt, en ten aanzien van onder curatele gestelden gedaan door hun wettelijke vertegenwoordigers.
4. Een verzoek tot kennisneming kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijke machtiging, namens de betrokkene worden gedaan door diens advocaat of procureur.
5. Een verzoek tot kennisneming kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijk machtiging, namens de betrokkene eveneens worden gedaan door een ander. Mededelingen aan een dergelijke gemachtigde vinden niet plaats indien aangenomen kan worden dat deze mede een zelfstandig belang heeft bij de mede te delen gegevens of indien tegen hem ernstige bezwaren bestaan.
6. Op een verzoek tot kennisneming wordt binnen vier weken nadat het verzoek ontvankelijk is, beslist.
7. De functioneel registerbeheerder draagt zorg voor een deugdelijke vaststelling van de identiteit van de verzoeker. De behandelend functionaris kan verlangen dat de verzoeker hem bescheiden toont waaruit zijn identiteit blijkt alsmede die van degene namens wie hij optreedt.
8. Aan een verzoek tot kennisneming wordt geen gevolg gegeven, voor zover dit noodzakelijk is voor de goede uitvoering van de politietask dan wel indien gewichtige belangen van derden daartoe noodzakelijk zijn.
9. In geen geval worden mededelingen in antwoord op een verzoek tot kennisneming in schriftelijke vorm gedaan.

Artikel 14 Rechten van de geregistreeerde: verbetering, aanvulling en verwijdering

1. Een geregistreeerde aan wie ingevolge artikel 20 van de WPolr kennisgeving is verleend, kan de functioneel registerbeheerder ingevolge artikel 22 van de WPolr verzoeken:
 - a. bepaalde gegevens over hem te verbeteren;
 - b. bepaalde gegevens over hem aan te vullen;
 - c. bepaalde gegevens over hem te verwijderen.
2. Een correctieverzoek dient schriftelijk gericht te worden aan de functioneel registerbeheerder, t.n.v. de privacyfunctionaris ([Postbus 3016, 2700 KX Zoetermeer]). In het verzoek dient de gewenste verbetering, aanvulling of verwijdering aangegeven te worden.
3. Een correctieverzoek wordt ten aanzien van minderjarigen die de leeftijd van 16 jaren nog niet hebben bereikt, en ten aanzien van onder curatele gestelden gedaan door hun wettelijke vertegenwoordigers.
4. Een correctieverzoek kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijke machtiging, namens de betrokkene worden gedaan door diens advocaat of procureur.
5. Een correctieverzoek kan, onder overlegging van een bijzondere daartoe strekkende schriftelijk machtiging, namens de betrokkene eveneens worden gedaan door een ander. Verstrekking aan een dergelijke gemachtigde vindt niet plaats indien aangenomen kan worden dat deze mede een zelfstandig belang heeft bij de te verstrekken gegevens of indien tegen hem ernstige bezwaren bestaan.
6. Op een correctieverzoek wordt binnen vier weken nadat het verzoek ontvangen is, schriftelijk beslist. Een weigering wordt gemotiveerd.

Artikel 15 Verbanden met andere gegevensverzamelingen

De gegevens, opgenomen in het register, kunnen afkomstig zijn uit of verstrekt worden aan andere (bijzondere) politieregisters.

Artikel 16 Slotbepaling

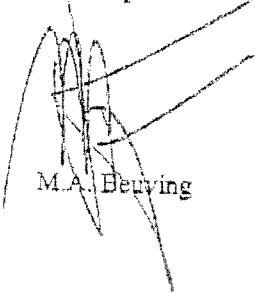
1. Het reglement wordt voor een ieder ter inzage gelegd op het kantoor van de Dienst NRI te Zoetermeer, op de bureaus waar het register wordt gevoerd of rechtstreeks toegankelijk is, alsmede bij de voorlichtingsdienst van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.
2. Het reglement treedt in werking met ingang van 28 mei 2002.
3. Het reglement kan worden aangehaald als: Reglement politieregister GRIP.

Zoetermeer, 28 mei 2002

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

Namens de Minister,

De Korpschef van het Korps landelijke politiediensten,



M.A. Beuving

Toelichting op het Reglement politieregister GRIP

Algemeen

1. Historie en inbedding van het GRIP

Naar aanleiding van een reeks geruchtmakende ontsnappingen werden najaar 1992 door de Evaluatiecommissie Beveiligingsbeleid Gevangeniswezen aanbevelingen gedaan met betrekking tot het bewerkstelligen van de noodzakelijke informatie-uitwisseling tussen politie en gevangeniswezen. Naar aanleiding hiervan ontstond in 1994 bij de toenmalige Divisie Centrale Recherche Informatie van het Korps landelijke politiediensten (KLPD) een meldpunt dat enige tijd later de naam kreeg: Gedeïneerden Recherche Informatiepunt (GRIP).

Thans vormt het meldpunt GRIP onderdeel van de Dienst Nationale Recherche Informatie (NRI) welke dienst één van de 12 diensten is waaruit het KLPD bestaat. Voor zover het meldpunt GRIP voor zijn taakvervulling gebruik maakt van en gegevens verwerkt in het register Zware criminaliteit en het Voorlopig Register (zie onderdeel 5 van de Algemene Toelichting), functioneert het GRIP als onderdeel van de Nationale Criminele Inlichtingeneenheid (NCIE). De coördinerende taken van het GRIP vormen zodoende een specifieke invulling van de algemene coördinerende taak die in de CIE-regeling aan de NCIE is opgedragen.

Er is een Begeleidingscommissie GRIP waarin zitting hebben: vertegenwoordigers van het GRIP, de Dienst Justitiële Inrichtingen en het Directoraat-Generaal Rechts-handhaving van het Ministerie van Justitie, alsmede het Landelijk Parket. Deze begeleidingscommissie heeft, kort samengevat, tot taak de onderlinge samenwerking en informatie-uitwisseling tussen betrokken instanties te bevorderen.

Het Ministerie van Justitie heeft op 20 juli 1994 een circulaire, gericht aan de directeurs van de penitentiaire inrichtingen doen uitgaan, waarin het beleid met betrekking tot de samenwerking tussen GRIP en de penitentiaire inrichtingen is neergelegd. Deze circulaire wordt, op het moment van het uitbrengen van dit privacyreglement, herzien.

2. Doel van het GRIP en van het GRIP-register

Sinds de start van het meldpunt heeft zich in de praktijk een ontwikkeling voorgedaan in de door het GRIP ter hand genomen taken en de wijze van uitvoering daarvan.

Het doel van het GRIP is te omschrijven als het optimaliseren van de samenwerking tussen het openbaar ministerie, de politie en de Dienst Justitiële Inrichtingen door het verbeteren en kanaliseren van de informatie-uitwisseling in het kader van de handhaving van orde en veiligheid in de justitiële inrichtingen, waaronder het tegengaan van gevaar voor vlucht, en het bevorderen van de voorkoming en opsporing van strafbare feiten.

In artikel 2 van het reglement is het doel van het door het GRIP gevoerde register omschreven als volgt: Het register heeft tot doel de informatievoorziening in het kader van de uitvoering van artikel 2 van de Politiewet 1993 binnen het KLPD mogelijk te maken met het oog op:

- a. de voorkoming en opsporing van strafbare feiten met betrekking tot gedetineerden;
- b. de handhaving van orde en veiligheid in de justitiële inrichtingen.

3. Taakstelling van het GRIP

Het GRIP rekent tot zijn taak:

A. het coördineren van (criminele) inlichtingen

Het coördineren van informatie behelst, behalve de hieronder uitgebreid beschreven taak, tevens het op verzoek

van andere politie- en justitie-instanties gericht navraag doen binnen de Dienst Justitiële Inrichtingen naar specifieke informatie over de detentie of het detentieverleden van een persoon. Het betreft dan b.v. informatie over de plaats waar een bepaalde gedetineerde verblijft of heeft verbleven, de tijden waarop deze buiten de inrichting heeft verbleven, zijn contacten tijdens de detentie etc.

De belangrijkste coördinatietaak evenwel betreft de coördinatie van enerzijds inlichtingen over (voorgenomen) onvluchtelingen, welke veelal gepaard gaan met (dreiging met) geweld en andere strafbare feiten en anderzijds inlichtingen over hetzij vormen van criminaliteit die binnen de inrichting worden gepleegd of vanuit de inrichting worden aangestuurd, hetzij activiteiten die een negatieve invloed kunnen hebben op de handhaving van de orde en veiligheid binnen de inrichting.

Het kan daarbij gaan om zowel harde feiten als "zachte informatie", dan wel een combinatie daarvan. Het onderstaande onderscheid kan daarbij worden gemaakt:

1. harde informatie.

Dergelijke informatie kan in beginsel onverkort worden meegedeeld aan de directeur van de penitentiaire inrichting. Tevens kan dergelijke informatie, indien deze uitmondt in een t.a.v. betrokken gedetineerde te nemen maatregel, met het oog op de motivering van die maatregel, in beginsel aan die gedetineerde worden meegedeeld, voor zover daarbij althans niet de gewichtige privacybelangen van derden aantoonbaar zwaarder wegen en niet kan worden volstaan met een verkorte zakelijke weergave of weglating van de bron.

2. zachte informatie afkomstig van de politie.

Indien zachte informatie afkomstig is van de politie (Criminele Inlichtingen Eenheden), zullen betrouwbaarheid van de bron en van de informatie zijn aangeduid volgens bij de CIE gebruikelijke werkwijzen.

Hoewel begrijpelijkerwijze in dergelijke gevallen meestal de bron van de informatie zal moeten worden afgeschermd en vaak ook (om diezelfde reden) de precieze inhoud van de informatie geheel of gedeeltelijk zal moeten worden achtergehouden, zal - ten einde in beklag of beroep een toetsing van de redelijkheid en billijkheid van een door de directeur (mede) op grond van de informatie genomen beslissing mogelijk te maken - toch zoveel en gedetailleerd als onder de omstandigheden mogelijk is, de inhoud van de informatie en de aard van de bron moeten worden aangeduid.

Met betrekking tot dergelijke zachte informatie zal, in samenhang met overige ter beschikking staande gegevens, door het GRIP een risico-analyse (zie ook hieronder) worden opgesteld, die aan de Landelijk Officier van Justitie (LOVJ) belast met GRIP-zaken, wordt toegezonden. Deze zal, mede aan de hand van de risico-analyse, de CIE-informatie toetsen op de criteria actualiteit, concreetheid en voor zover mogelijk volledigheid. Indien twijfel dan wel onduidelijkheid bestaat m.b.t. rechtmatigheid van de informatieverzekrijging, zal hij zich van die rechtmatigheid vergewissen. De LOVJ toetst indien mogelijk de betrouwbaarheid van de informatie en van de bron. Bij zijn overweging betreft hij de door de aanleverende CIE daaraan toegekende codering. De LOVJ zal vervolgens de directeur van de penitentiaire inrichting door middel van een schriftelijk en gedateerd ambtsbericht doen weten dat er sprake is van een concreet (en verhoogd) veiligheidsrisico en van de redenen daarvoor, waarbij een advies kan worden gegeven tot het treffen van bepaalde maatregelen.

3. zachte informatie afkomstig uit de inrichting.

Indien zachte informatie afkomstig is uit de inrichting zelf, is het primair aan de directeur om te beslissen over de noodzaak om de bron en/of de informatie af te schermen. Ook dergelijke informatie wordt aan het GRIP gemeld, ten einde te bezien of er mogelijk samenhang bestaat met overige aan het GRIP ter beschikking staande informatie. Het GRIP zal steeds bezien of deze informatie ter verdere afhandeling aan een politiekorps kan worden overgedragen. Uiteindelijk kan deze informatie resulteren in een door het GRIP ten behoeve van de directeur op te maken risico-analyse.

B. het samenstellen van een risico-analyse

Het samenstellen van een risico-analyse heeft tot doel om, op basis van beoordeling van informatie van de politie, het openbaar ministerie en DJI, een inschatting te maken van de veiligheidsrisico's binnen en buiten de inrichting.

Risico-analyses worden vervaardigd in de volgende gevallen:

1. ten behoeve van de coördinatie van (criminele) inlichtingen (zie hierboven).
2. ten behoeve van het leveren van een bijdrage aan de door en onder verantwoordelijkheid van DJI te vervaardigen risico-profieling. Bij een eerste plaatsing wordt een risico-analyse vervaardigd ter aanvulling op het door de (zaaks-)Officier van Justitie opgemaakte risico-formulier. Bij een lopende detentie kan de directeur van de penitentiaire inrichting om een risico-analyse vragen met het oog op de actualisering van een risico-profiel.
3. ten behoeve van de inschatting van specifieke transportrisico's van een gedetineerde. Deze analyse wordt vervaardigd ten behoeve van de transportaanvrager (directeur P.I. of het openbaar ministerie).

Voor het samenstellen van een risico-analyse worden door het GRIP de beschikbare interne en externe systemen geraadpleegd.

Tevens kunnen - indien noodzakelijk - onder meer de onderstaande organisaties worden bevroegd. Dit kan mondeling of schriftelijk geschieden, waarbij steeds door het GRIP de reden van de bevraging alsmede het gebruik van de eventuele beschikbaar gestelde informatie wordt aangegeven.

- de Dienst Justitiële Inrichtingen, waaronder de Afdeling Individuele Zaken, het Bureau Bijzondere Diensten etc. alsmede de onder DJI ressorterende instanties zoals de (penitentiaire) inrichtingen;
- het openbaar ministerie;
- de regiokorpsen, met name de Infodesk en/of de Regionale Criminele Inlichtingen Eenheid;
- de Bijzonder Opsporingsdiensten;
- de Rijksrecherche;
- buitenlandse politiediensten.

De verkregen en in een risico-analyse verwerkte informatie wordt neergelegd in een rapport dat - afhankelijk van de geadresseerde en diens bevoegdheid om van de informatie kennis te nemen - meer of minder gedetailleerd is voor wat betreft de inhoud van de informatie en de aanduiding van de bron.

C. het op basis van de risico-analyse uitbrengen van een advies

Nadat door het GRIP een risico-analyse is vervaardigd, kan een advies worden gegeven, betrekking hebbend op het treffen van beperkende maatregelen, het handhaven, uitbreiden of opheffen van reeds getroffen maatregelen, dan wel het overplaatsen van een gedetineerde.

Adviezen zullen steeds schriftelijk worden gegeven. Wel kan - indien noodzakelijk - spoedshalve het schriftelijk advies worden voorafgegaan door een telefonisch advies, met het oog op het zo spoedig mogelijk nemen van maatregelen.

Op basis van de risico-analyse kan een advies worden opgemaakt ten behoeve van:

- de LOVJ belast met het toezicht op het GRIP, met het oog op het door deze uitbrengen van een advies aan de directeur van een penitentiaire inrichting inzake te nemen maatregelen dan wel het ontzeggen van bepaalde contacten door gedetineerden met de buitenwereld.
- het Openbaar Ministerie, met het oog op het nemen van de noodzakelijke maatregelen waaronder het bepalen van de wijze van transport naar de zitting alsmede het informeren van de president van de

Rechtbank, het Hof of de Hoge Raad voor het nemen van de noodzakelijke maatregelen tijdens de zitting.

- het Openbaar Ministerie met het oog op de eventuele start van een opsporingsonderzoek
- de directeur van een penitentiaire inrichting met het oog op het nemen van de door hem of haar noodzakelijk geachte maatregelen.
- de directeur van een penitentiaire inrichting met het oog op het toepassen van zijn controlebevoegdheden, (monitoren).
- de directeur van een penitentiaire inrichting met het oog op het weigeren van het contact door een gedetineerde met de buitenwereld (contact-controle).
- de plaatsingsadviescommissie met het oog op het nemen van een beslissing tot plaatsing in de Extra Beveiligde Inrichting
- het Bureau Selectiefunctionarissen met het oog op het samenstellen of aanpassen van het risicoprofiel om te komen tot een juiste plaatsing in o.g. overplaatsing naar de meest geschikte inrichting
- de aanvrager van een transport van een gedetineerde met het oog op het bepalen welke vorm van transport of maatregelen noodzakelijk zijn bij het vervoer.
- de Afdeling Individuele Zaken van de DJI met het oog op het bepalen of betrokken gedetineerde geplaatst dient te worden op de Lijst 1 of Lijst 2, respectievelijk extreem vlucht- en beheersgevaarlijk dan wel vlucht- en beheersgevaarlijk.
- de regiokorpsen met het oog op het nemen van de noodzakelijke maatregelen buiten de inrichting ten einde een uitbraak te voorkomen.
- de regiokorpsen ten behoeve van een opsporingsonderzoek

D. het monitoren van bepaalde gedetineerden

Onder het monitoren wordt verstaan het uitoefenen van specifiek toezicht op het doen en laten van bepaalde gedetineerden, waaronder mede begrepen de controle van de contacten die door de gedetineerden intern en met de buitenwereld worden onderhouden, alsmede het kennismaken van de inhoudelijk uitgewisselde informatie met deze contacten.

Het uitoefenen van toezicht op de gedetineerden in de inrichting ten behoeve van het monitoren door het GRIP vindt plaats op last van de directeur van de penitentiaire inrichting.

Het monitoren heeft tot doel informatie te verzamelen met het oog op het samenstellen van een risico-analyse. Daartoe wordt door de directie de in de inrichting beschikbaar gekomen informatie voor nader onderzoek verstrekt aan het GRIP. Dit kan mede omvatten de gegevens welke de directeur heeft verkregen op grond van zijn bevoegdheden bij of krachtens de Penitentiaire Beginselenwet om bij voorbeeld correspondentie of telefoongesprekken te controleren. De aldus door het GRIP verkregen informatie wordt beoordeeld, mede tegen de achtergrond van de aan het GRIP ter beschikking staande gegevens uit politieregisters en kan leiden tot een advies aan de directeur van de inrichting om bepaalde contacten wel of niet toe te staan dan wel anderszins passende maatregelen te treffen. Het is de directeur die de uiteindelijke beslissing neemt.

De aanleiding tot monitoren kan zijn gelegen in binnengekomen informatie over mogelijke ontsnapping of mogelijke betrokkenheid bij strafbare feiten dan wel aanwijzingen dat de orde en veiligheid in de inrichting anderszins in het geding is. Het monitoren wordt tevens toegepast indien is vastgesteld dat een verhoogd veiligheidsrisico aanwezig is en de directeur een continu beeld wil hebben ten aanzien van het verhoogde veiligheidsrisico. Het betreft dan vooral (extreem) vlucht- en gemeengevaarlijke gedetineerden maar kan soms ook de gedetineerden betreffen die tot deze groep in nauwe relatie staan. Het gaat met name om gedetineerden geplaatst in de Extra Beveiligde Inrichting te Vught alsmede bepaalde groepen gedetineerden, waaromtrent met

DJI afspraken zijn gemaakt omdat zij zijn geplaatst in inrichtingen (of afdelingen daarvan) voor personen met een verhoogd veiligheidsrisico.

Daarnaast kan incidenteel of tijdelijk sprake zijn van monitoren, met toestemming van de directeur, op verzoek van het openbaar ministerie of de politie in verband met een opsporingsonderzoek.

De elementen van het monitoren zijn derhalve:

1. Het door de directeur uitoefenen van toezicht op het doen en laten van de gedetineerde, meer in het algemeen maar eventueel ook door maatregelen als cel-inspectie en extra fouillering. Dit kan een beeld opleveren van het gedrag van de gedetineerde en de mogelijke veranderingen daarin.
2. De controle van de personen waarmee de gedetineerde contact onderhoudt of wenst te onderhouden, buiten de inrichting (per telefoon, brief of d.m.v. bezoek) en indien daartoe aanleiding bestaat ook binnen de inrichting (medegedetineerden, personeelsleden), heeft tot doel om zicht te krijgen op de risico's van zodanige contacten. Het GRIP ontvangt daartoe de identiteitsgegevens betreffende de voorgenomen of plaatsgevonden contacten. Een onderzoek naar de achtergronden van bezoekers dan wel telefoon- of briefcontacten door het GRIP kan resulteren in een advies het bewuste contact met de buitenwereld, aan de gedetineerde te weigeren.
3. Het kennismaken van de inhoudelijk door de gedetineerde met derden uitgewisselde informatie. Het betreft hier het door de directeur opnemen van telefoongesprekken en bezoekcontacten alsmede het bekijken van de correspondentie van of aan betrokken gedetineerde. Na onderzoek door het GRIP van de inhoud, kan dit resulteren in een advies van het GRIP om bepaalde bezoek- of telefooncontacten te weigeren, dan wel bepaalde correspondentie niet uit te reiken of te verzenden.

4. Rol van de Landelijk Officier van Justitie

De Landelijk Officier van Justitie (LOvJ) is belast met een algemene toezichthoudende taak ten aanzien van het GRIP. Regelmatig vindt overleg plaats tussen het Hoofd van het meldpunt GRIP en de LOvJ waarbij zowel concrete zaken als meer beleidsmatige aangelegenheden worden besproken. Daarbij worden de door het GRIP gehanteerde werkwijzen en procedures getoetst aan actuele ontwikkelingen en zo nodig bijgesteld en vindt toezicht op de inhoud van het register plaats.

Daarnaast vervult de LOvJ de taak als hierboven beschreven onder 3 A, sub 2.

5. Informatieverwerking door het GRIP

Veel van de informatie die het GRIP verwerkt, heeft betrekking op personen die de status hebben van "ZwaCrisubject" of "Voorlopig Register-subject". Voor zover dat het geval is, zal met name de op deze personen betrekking hebbende GRIP-gerelateerde 'zachte informatie' verwerkt en opgeslagen worden in het desbetreffende register.

De informatie die in aanmerking komt voor verstrekking aan de Dienst Justitiële Inrichtingen of daaronder ressorterende instanties zoals de penitentiaire inrichtingen, zal steeds worden verwerkt in het GRIP-register. Verstrekkingen uit dat register zullen daarin worden vastgelegd.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

In dit artikel over begripsbepalingen zijn de voor het GRIP-register verantwoordelijken aangeduid, terwijl voorts een definitie is gegeven van de belangrijkste twee categorieën personen - gedetineerden en contactpersonen - wier gegevens veelvuldig in het GRIP-register zullen worden verwerkt. Het begrip 'gedetineerde' is ruim

gedefinieerd zodat daaronder niet alleen vallen de gedetineerden als bedoeld in artikel 1 onder e van de Penitentiaire beginselenwet maar ook de verpleegden als bedoeld in de Beginselenwet verpleging ter beschikking gestelden alsmede jeugdigen als bedoeld in de Beginselenwet justitiële jeuginrichtingen. De laatste twee groepen behoren niet tot de primaire doelgroep van het GRIP, maar niet uitgesloten kan worden dat in bijzondere gevallen ook over hen informatie verwerkt moet worden bij voorbeeld omdat zij zich binnen de inrichting met strafbare feiten bezig houden er informatie binnenkomt dat er een ontvluchting wordt voorbereid. Ten aanzien van het begrip contactpersoon is een nadere toelichting te vinden in de Artikelsgewijze Toelichting onder artikel 6.

Artikel 2

Uit de doelomschrijving van het register blijkt dat dit register wordt gevoerd met het oog op de uitvoering van de politietaak als bedoeld in artikel 2 van de Politiewet, maar zich in het bijzonder richt op de strafrechtelijke handhaving van de rechtsorde, nl. de voorkoming en opsporing van strafbare feiten met betrekking tot gedetineerden. Dit kan derhalve zowel feiten binnen de penitentiaire inrichting als daarbuiten betreffen, maar steeds zal er een relatie met een gedetineerde moeten zijn. In veel gevallen zal het gaan om een voorgenomen poging tot ontsnapping die in de praktijk vrijwel altijd gepaard gaat met het plegen van strafbare feiten, vaak (dreiging met) geweld maar soms ook vernieling. De handhaving van de orde en veiligheid in de inrichting die zich richt op het voorkomen van situaties waarin door of in relatie met gedetineerden strafbare feiten worden gepleegd of ontsnappingen kunnen worden voorbereid, hangt daarmee nauw samen. De in het kader van de doelstelling van het register door het GRIP uitgevoerde taken zijn beschreven in de Algemene Toelichting onder 3.

Artikel 4

Zie hetgeen daaromtrent is toegelicht in de Algemene Toelichting onder 4.

Artikel 5

Dit artikel regelt de taken en verantwoordelijkheden van de functioneel registerbeheerder, die krachtens mandaat van de beheerder en de registerbeheerder handelt. De beheerder blijft eindverantwoordelijk voor de uitvoering van de hem bij wet opgedragen taken. De door de functioneel registerbeheerder aangewezen persoon die is belast met de dagelijkse leiding over het gegevensbeheer draagt de primaire verantwoordelijkheid voor het toetsen van de juistheid en de volledigheid van de ingevoerde gegevens. Voor zoveel mogelijk beoordeelt hij de rechtmatigheid van verkregen gegevens alsook toetst hij of verstrekkingen uit het GRIP-register rechtmatig plaatsvinden. Hij instrueert zijn personeel ter zake.

Artikel 6

De categorieën personen over wie gegevens in het register worden opgenomen staan in relatie tot de doelomschrijving van het GRIP en vormen in samenhang daarmee het toetsingscriterium voor de opslag van gegevens in dit register.

De categorie contactpersonen kan een ieder omvatten die op enigerlei wijze in contact komt met de gedetineerde waarbij onderzoek naar de juiste identiteit en de achtergrond noodzakelijk kan zijn in verband met de doelstelling van het GRIP. Doorgaans zal het een specifieke groep gedetineerden betreffen ten aanzien van wie op grond van hun (voorgenomen) plaatsing in een zwaarder beveiligde inrichting (of afdeling), tevoren besloten is hun contacten te screenen. Incidenteel kan het ook gaan om contacten van gedetineerden in andere inrichtingen, indien er vermoedens ontstaan dat betrokkens zich aan de detentie zou willen onttrekken of dat hij zich bezig houdt met het plegen van strafbare feiten.

De contactpersonen wier gegevens kunnen worden opgenomen zullen voor het merendeel die personen zijn waarmee de gedetineerde aangeeft contact - in de vorm van bezoek, telefonisch of briefcontact - te willen

hebben, derhalve personen van buiten de inrichting. In een enkel geval kan het ook gaan om personen binnen de inrichting, indien daartoe in een specifiek geval aanleiding bestaat. Voor wat betreft het begrip 'contactpersoon' geldt dat het GRIP zijn onderzoek niet zal richten op geheimhouders zoals b.v. de advocaat van de gedetineerde, uiteraard tenzij zou blijken dat betrokkene zich bezighoudt met activiteiten die onverenigbaar zijn met een normale professionele beroepsuitoefening en die raken aan de taakstelling van het GRIP. Wel kan het zijn dat de naam van een advocaat voorkomt in het GRIP-register omdat die naam voorkomt in een document (bij voorbeeld een beroepsschrift) waarvan opslag in het register noodzakelijk is in verband met de taakstelling van het GRIP. De personen die in het register kunnen worden opgenomen als bronnen van tips, kunnen zeer divers van aard zijn. Het kan gaan om inrichtingspersoneel, medegedetineerden, politie-ambtenaren, familieleden of bekenden van de gedetineerde buiten de inrichting, dan wel personen afkomstig uit het criminele milieu. Tot de categorie behandelend functionarissen worden alle personen gerekend die vanuit hun overheidstaak beroepsmatig met de gedetineerde - dan wel in ruimere zin: de tenuitvoerlegging van de detentie - te maken hebben of daar in specifieke gevallen bij betrokken raken; advocaten vallen daar uiteraard niet onder. De aanduiding opsporingsambtenaren spreekt voor zich.

Artikel 7

De soorten gegevens die over de gedetineerden, contactpersonen of bronnen van tips kunnen worden opgenomen, ogen op het eerste gezicht vrij ruim. In de eerste plaats dient daarbij te worden gerealiseerd dat het gaat om gegevens die 'ten hoogste' kunnen worden opgenomen. Steeds geldt dat de opgenomen gegevens noodzakelijk moeten zijn voor het doel van het register en rechmatig moeten zijn verkregen. In de tweede plaats geldt dat, juist met het oog op het voorkomen van onvoldoende gefundeerde adviezen die tot voor de gedetineerde of zijn omgeving ingrijpende beslissingen kunnen leiden, het gewenst kan zijn om alle mogelijk relevante informatie mee te wegen alvorens tot een advies kan worden gekomen dat de toets der kritiek kan doorstaan. Daartoe moet binnen het GRIP een vrij volledig beeld kunnen worden geschetst van gegevens niet alleen betrekking hebbend op de gedetineerde, maar ook op de contactpersoon of de bron van een tip in het geval de juistheid daarvan moet worden beoordeeld. Om die reden is ook naast de opgesomde, veelvuldig voorkomende gegevens, een restcategorie aangeduid als 'overige voor het doel van het register relevante gegevens'. Ook hiervoor geldt dat steeds de noodzaak van opname getoetst zal moeten worden en dat, zo de noodzaak van opname niet meer aanwezig is, verwijdering en vernietiging van die gegevens zal moeten plaatsvinden.

Artikel 8

Hetgeen in de toelichting op artikel 7 naar voren is gebracht geldt mutatis mutandis voor de opname van gevoelige gegevens, zij het dat hier het door de wet voorgeschreven criterium 'onvermijdelijk' geldt. Godsdienst, levensovertuiging of politieke gezindheid kunnen bij meer politiek geïntendeerde daders en hun delicten een belangrijke rol spelen. Intiem levensgedrag en medische of psychologische kenmerken kunnen een drijfveer vormen voor een bepaalde wijze van handelen van een gedetineerde of zijn omgeving, waarmee rekening moet worden gehouden bij de beoordeling van aan het GRIP voorgelegde zaken.

Artikel 9

De in het eerste lid genoemde verwijderingsgrond impliceert dat gegevens eerst uit het register worden verwijderd wanneer deze niet meer noodzakelijk zijn voor het doel van het register en in elk geval na ommekomst van de termijn waarvoor een straf of maatregel aan de gedetineerde is opgelegd. Dat houdt in dat bij voorbeeld gegevens niet verwijderd worden wanneer een gedetineerde in het kader van voorwaardelijke invrijheidstelling ontslag uit detentie krijgt maar dat de gegevens bewaard blijven totdat aan de opgelegde straf of maatregel in formele zin een einde komt. De verwijdering impliceert tevens de vernietiging. De verwijdering van de in bijzondere politieregisters opgeslagen GRIP-gerelateerde informatie wordt beheerst door het regime van het

desbetreffende register. Uiteraard geldt ook bij die registers dat indien de informatie niet meer noodzakelijk is voor het doel van het desbetreffende register, die informatie zal moeten worden verwijderd.

Artikel 10

Dit artikel verwijst naar Wet en Besluit politieregisters en het daarin vervatte gesloten versprekkingsregime. De in de Algemene Toelichting beschreven taakstelling en werkwijze van het GRIP illustreren hoe de dagelijkse praktijk van verstrekkingen eruitziet.

Artikel 11

Het ligt voorshands niet in de bedoeling om anderen dan functionarissen werkzaam bij het GRIP, rechtstreekse toegang tot het register te geven.

Artikel 13

Het recht op kennisneming als bedoeld in artikel 20 van de Wet politieregisters is een fundamenteel privacyrecht. Uitgangspunt in de Wet politieregisters is dat een geregistreerde in beginsel recht heeft op kennisneming van de over hem vastgelegde gegevens. Weigering van de verzochte kennisneming is onder omstandigheden toelaatbaar. De Wet politieregister kent twee wettelijke weigeringsgronden en deze zijn ook in het reglement aangehaald. In de eerste plaats wordt kennisneming geweigerd voor zover dit noodzakelijk is voor de goede uitvoering van de politietaak. Deze grond is vooral van toepassing indien een opsporingsbelang aantoonbaar zwaarder weegt dan het recht op kennisneming. Te denken valt met name aan de noodzaak tot het afschermen van informanten, het voorkomen van het opdrogen van informatiebronnen en het afschermen van opsporingstechnieken. De tweede weigeringsgrond wordt ingeroepen indien gewichtige belangen van derden noodzaken tot afscherming. Deze grond is van toepassing indien de veiligheid of gezondheid van personen in het geding is of indien direct gevaar voor de betreffende geregistreerde informatieverschaffer of voor derden dreigt.

In het geval dat door gededineerden of hun raadsliden of anderszins gemachtigden een verzoek om kennisneming wordt ingediend ter zake GRIP-aangelegenheden, wordt een dergelijk verzoek, logischerwijze, vaak geformuleerd als een verzoek om kennisneming van gegevens uit het GRIP-register. Tegen de eerder beschreven achtergrond van de opslag van GRIP-gegevens in zowel het GRIP-register als de NCIE-registers 'Zware Criminaliteit' en 'Voorlopig Register' zou een dergelijk verzoek, wanneer letterlijk opgevat, in veel gevallen resulteren in een afdoening die betrokkene geen correct, althans geen volledig beeld van de werkelijk geregistreerde gegevens zou bieden en die voorbij zou gaan aan de feitelijke bedoelingen van verzoeker. Om die reden wordt een "verzoek om kennisneming van gegevens uit het GRIP-register" steeds tevens opgevat en behandeld als een verzoek om kennisneming van GRIP-gerelateerde gegevens in het ZwaCri-register of het Voorlopig register dan wel, onder omstandigheden, een eventueel tijdelijk register dat onder verantwoordelijkheid van de beheerder in een GRIP-gerelateerde zaak wordt gevoerd.

Artikel 15

De in onderdeel 5 van de Algemene Toelichting beschreven werkwijze van het GRIP toont aan dat er met name een nauw verband bestaat tussen het GRIP-register en het ZwaCri-register doordat criminele inlichtingen in beginsel steeds, indien het om informatie betreffende een ZwaCri-subject gaat, worden vastgelegd in het ZwaCri-register.